

گاف رضاخان در ماجرای جمهوری خواهی

۳۰ اردیبهشت ۱۳۹۷ ساعت ۸:۳۱

رضاخان در اثنای اعلام جمهورییت تعهد کرده بود طرفدرانش در مجلس از عهده کار برمی آیند. از این رو در ترتیب آن چنان که باید دقت و بصیرت به خرج نداد.

کافه تاریخ- تاریخ شفاهی

رضاخان پیش از آنکه به فکر تغییر سلطنت در ایران بیفتند، کوشیدند راهکارهای دیگر را برای انحلال قاجاریه امتحان کنند و طبیعتاً بهترین راهکار ممکن، اعلام جمهوری در ایران بود. برای اینکار اذهان مردم می بایست آماده و مهیا می شد. امری که شکست خورد. روایت سفیر ترکیه در ایران از این شکست:

اعلام جمهوری با ۲۱ مارس سال گذشته یعنی ۲۱ مارس مصادف بود. رضاخان در اثنای اعلام جمهورییت تعهد کرده بود طرفدرانش در مجلس از عهده کار برمی آیند. از این رو در ترتیب آن چنان که باید دقت و بصیرت به خرج نداد. او به منظور آماده کردن اذهان مردم جلساتی ترتیب داده بود... میدان مجلس چراغانی و با پارچه های قرمز تزئین شده بود. سربازان سوار بر اتومبیل سراسر شهر را زیر پا گذاشتند. بعضی از روزنامه ها به رنگ قرمز چاپ شدند. شعار «جمهوری آری، قاجار نه» در همه جا سرداده شده بود. مسئله به صورت لایحه برای مذاکره در مجلس نیز مطرح شد. اما سرعت عمل لازم و بصیرت لازم در این کار وجود نداشت. به گونه ای که طرفداران شاه با کوشش فراوان اذهان مردم را در جهت خواست خود آماده کردند. روس ها هم مخالف جمهوری بودند. زیرا اعتراف باید کرد که روس ها همواره در صدد قطع نفوذ انگلیس در ایران بوده اند.

۱-ممدوح شوکت بیگ، خاطرات تهران: یادداشت های سفیر ترکیه از ماجرای تغییر سلطنت، آبان- بهمن ۱۳۰۴، ترجمه: حسن

اسدی، تهران، پردیس دانش، ۱۳۹۰، ص ۵۷-۵۸

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/36910/گاف-رضاخان-ماجرای-جمهوری-خواهی>